

ОЦІНКА ЧАСТОТИ ВИНИКНЕННЯ ЗЛОЯКІСНИХ НОВОУТВОРЕНЬ У МЕШКАНЦІВ ЗАБРУДНЕНИХ РАДІОНУКЛІДАМИ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ВПЛИВУ ФОРС-МАЖОРНИХ ОБСТАВИН

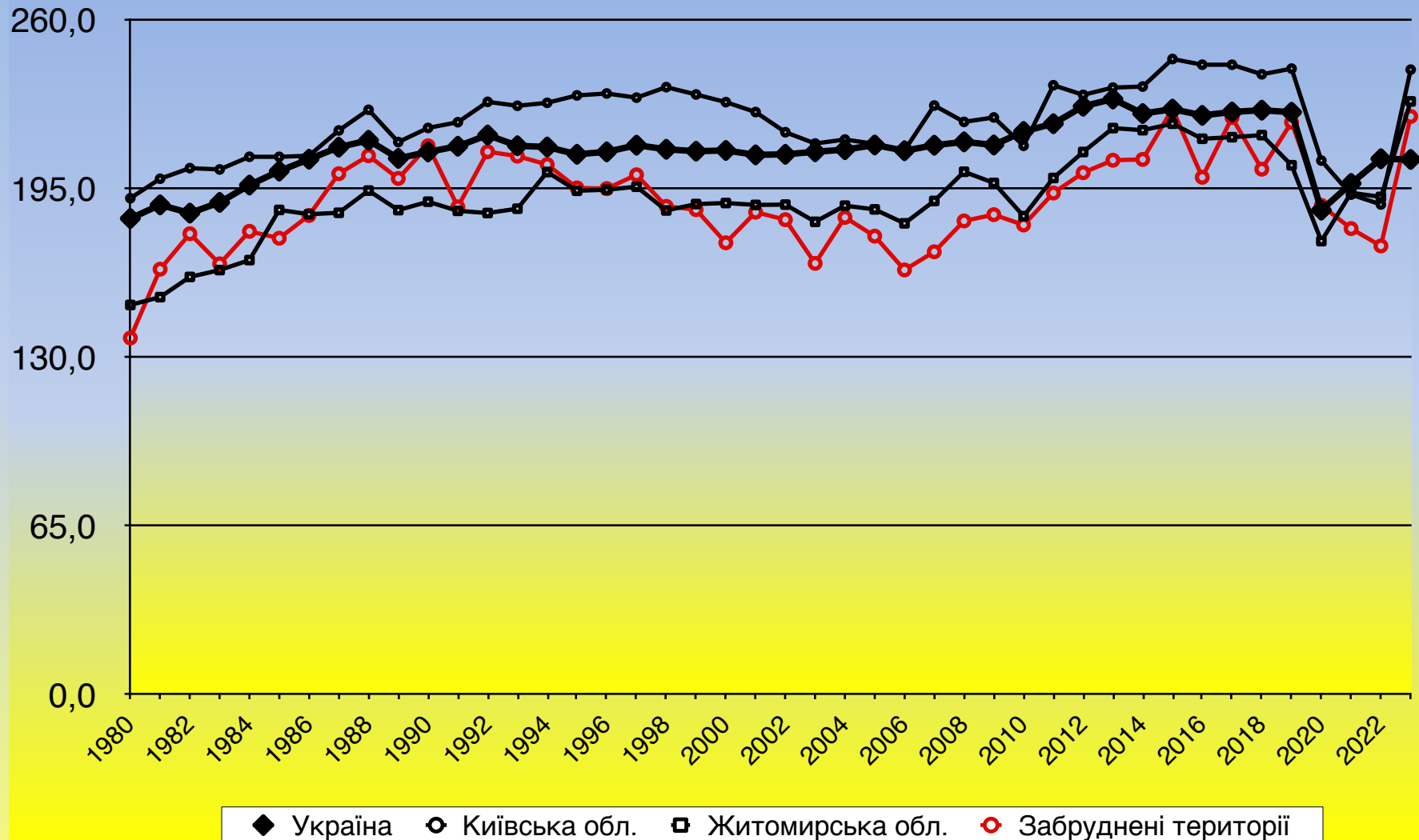
Присяжнюк А.Є., Гудзенко Н.А., Фузік М.М., Бабкіна Н.Г.,
Хухрянська О.М., Даневич С.А.

ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини,
гематології та онкології НАМН України», м.Київ

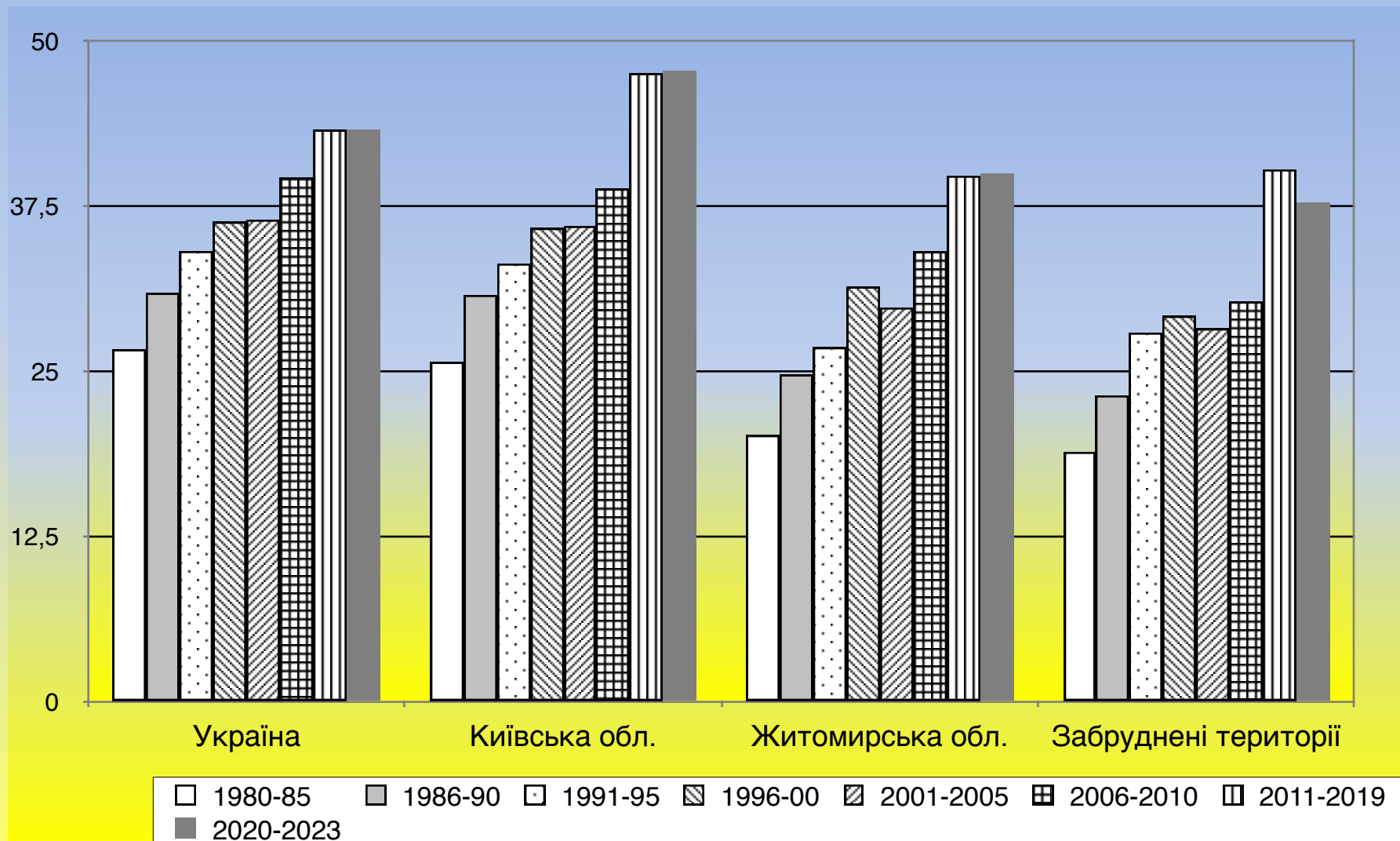
Дослідження віддалених наслідків Чорнобильської катастрофи свідчать про істотні зміни у стані здоров'я постраждалих контингентів населення. Одним із напрямків досліджень цього плану є епідеміологічне вивчення захворюваності на злоякісні новоутворення (ЗН). Частота, структура і динаміка виникнення злоякісних новоутворень (ЗН) у осіб, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, залишається в центрі уваги вітчизняної і міжнародної наукової спільноти. Розроблено прогностні оцінки і рекомендації щодо очікуваних онкологічних наслідків цієї наймасштабнішої техногенної катастрофи сучасності. Коректні розрахунки поточних і прогнозованих рівнів реалізації ризиків виникнення окремих форм ЗН потребували високого рівня якості первинних даних про випадки ЗН у постраждалих осіб, з мінімальним рівнем втрат і своєчасною реєстрацією індивідуальних даних кожного випадку. Таку інформаційну підтримку забезпечив створений в 1989 р. Національний канцер-реєстр України, який працює відповідно до міжнародних стандартів якості. Масштабним епідеміологічним дослідженням сприяв також і Державний реєстр України осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Наше дослідження спрямоване на формування довгострокової моделі захворюваності на ЗН населення забруднених радіонуклідами територій України (Лугинська, Народицька, Овруцька територіальні громади Житомирської області, Бородянська, Іванківська, Поліська територіальні громади Київської області) із урахуванням впливу форс-мажорних обставин на можливості отримання коректних демографічних та епідеміологічних даних.

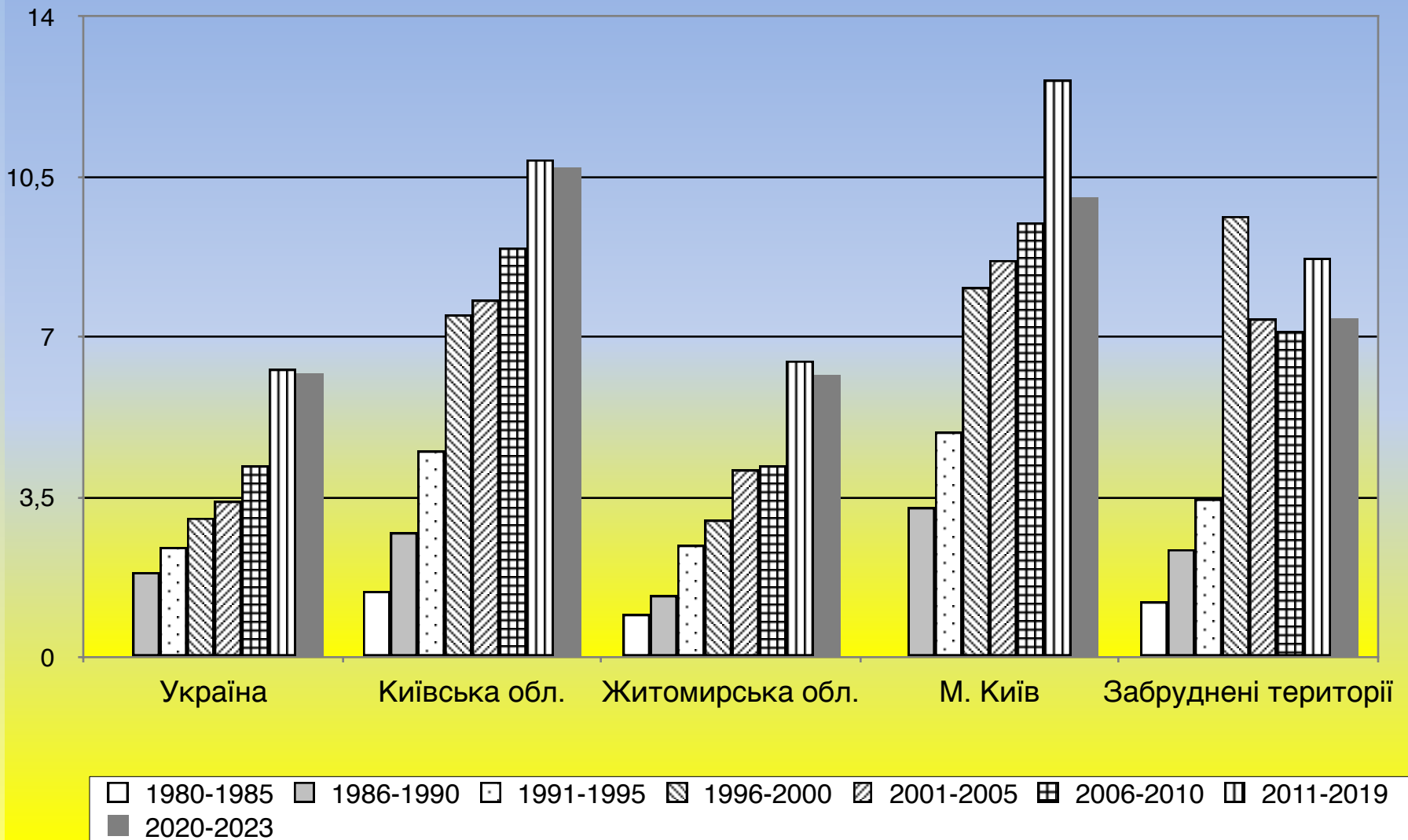
Захворюваність на всі форми ЗН (МКХ–10 C00–C96) населення України,
Київської, Житомирської областей та РЗТ упродовж 1980–2023 рр.
(стандартизовані за світовим стандартом показники на 100 000 населення)

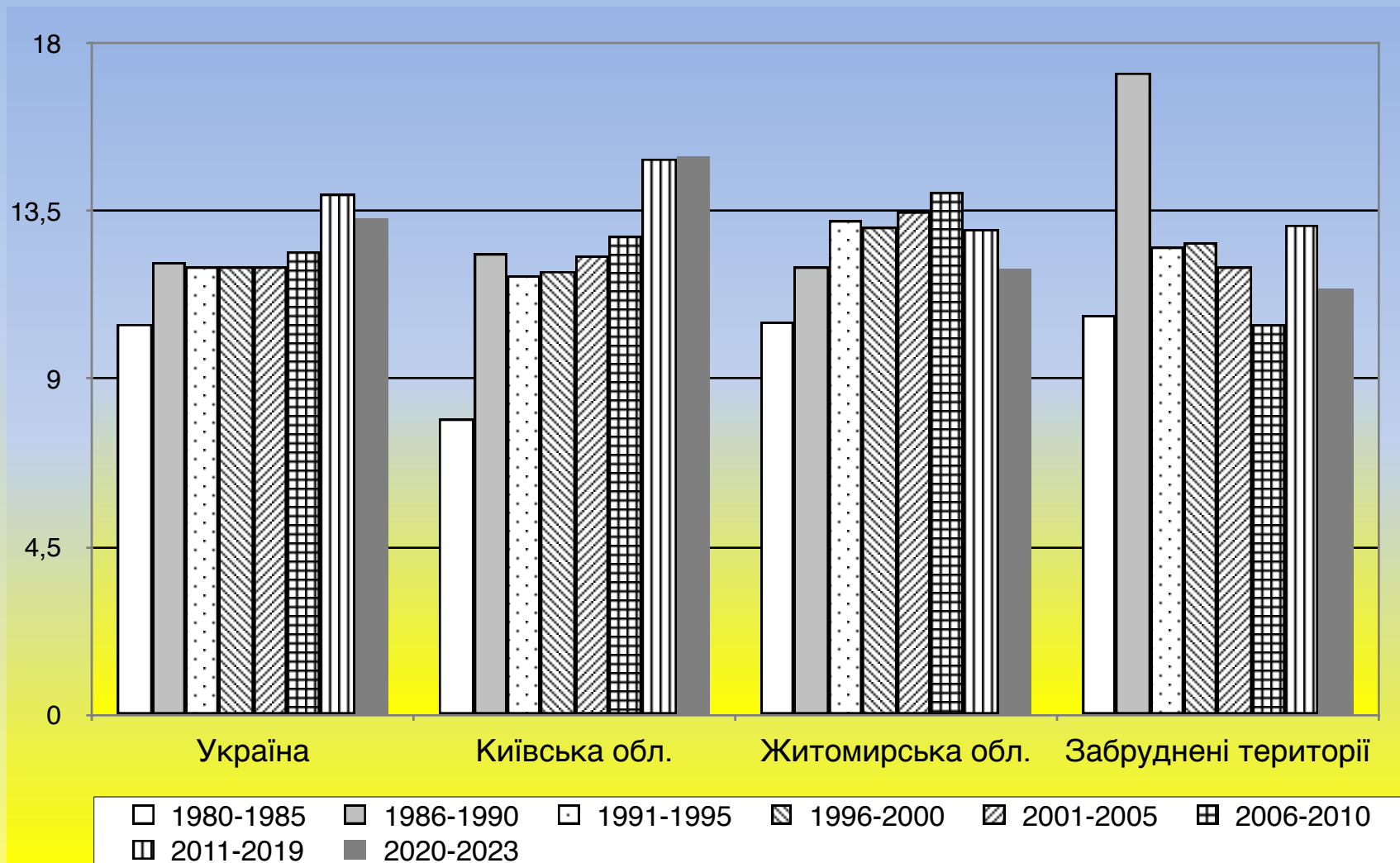
Захворюваність на РМЗ (МКХ–10: C50) жіночого населення України, Київської, Житомирської областей та 6 найбільш забруднених радіонуклідами районів у 1980–2023 рр. (стандартизовані за світовим стандартом показники на 100 000 жінок)

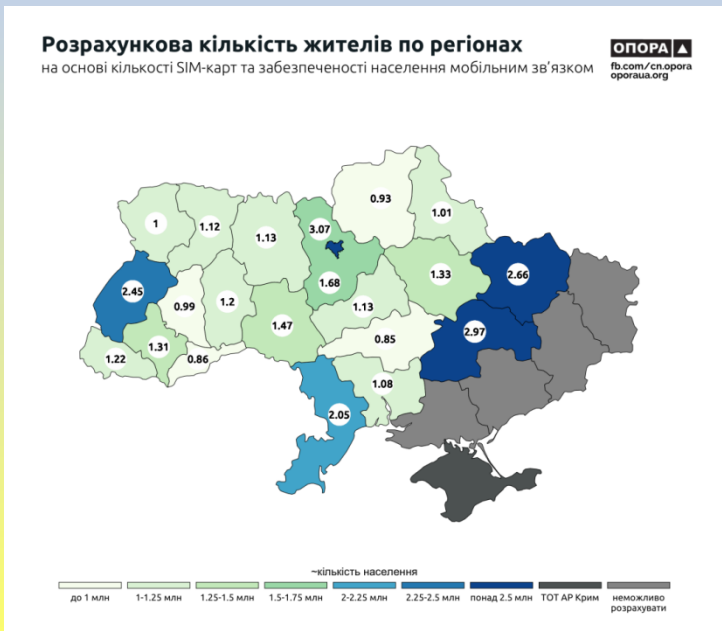
Динаміка захворюваності на РЦЗ (МКХ–10: С73) населення України, Житомирської, Київської областей, м. Києва та 6 найбільш забруднених радіонуклідами територій у 1980–2023 рр. (стандартизовані за світовим стандартом показники на 100 000 населення)

Захворюваність на лейкемії та лімфоми (МКХ–10: C81–C96) населення України, Житомирської, Київської областей та 6 найбільш забруднених радіонуклідами територій у 1980–2023 рр. (стандартизовані за світовим стандартом показники на 100 000 населення)

При виконанні поточного дослідження мали місце обмежені неповні дані за 2020-2023 роки спостереження у зв'язку із тим, що налагоджена система надання медичної допомоги зазнала суттєвих обмежень, викликаних пандемією COVID-19. Крім того, надання онкологічної допомоги населенню зазнало додаткового руйнівного впливу вже під час повномасштабної агресії з боку росії та тимчасової окупації досліджуваних територій. Ці обставини суттєво вплинули на можливість вичерпної реєстрації випадків ЗН і оцінку демографічних процесів.

[illegible]

Динаміка абсолютної кількості випадків різних форм ЗН у населення України та РЗТ упродовж 2017-2023 рр.

Роки	Усі ЗН (C00-C97)		РМЗ (C50)		РЩЗ (C73)		Лейкемії та лімфоми (C81-C96)	
	Україна	РЗТ	Україна	РЗТ	Україна	РЗТ	Україна	РЗТ
2017	137266	618	14402	67	3039	21	7031	31
2018	137968	569	14872	57	3306	25	7081	24
2019	138509	620	14720	54	3327	21	6962	37
2020	113368	511	12736	48	2088	12	6030	29
2021	120055	506	14150	50	2900	18	6313	26
2022	106151	471	12258	57	2078	9	5537	23
2023	122842	605	14256	63	3166	22	6327	29

Регресійний аналіз показників динаміки захворюваності на ЗН мешканців РЗТ у 2007-2023 рр. ($y = a + bx$)

	Захворюваність на 100 000 населення (фактична і розрахункова на основі регресійного аналізу (регр.ан.))							
	C00-C96	Розрах.	C50	Розрах.	C73	Розрах.	C81-96	Розрах.
Коефіцієнт регресії (b) (2007-2019)	2,79 ± 0,72		1,37 ± 0,34		0,20 ± 0,13		0,22 ± 0,18	
Рік спостереження								
2006 (a)		182,3		27,1		7,0		11,0
2020	188,3	221,4	36,51	46,31	5,32	9,83	13,90	14,06
2021	179,4	224,2	35,02	47,68	8,73	10,02	10,04	14,28
2022	172,7	227,0	37,95	49,05	4,25	10,22	9,58	14,50
2023	222,6	229,8	41,31	50,43	11,43	10,42	12,08	14,72
Середнє за останніх 4 роки значення (x)	190,8	225,6	37,7	48,4	7,43	10,13	11,4	14,39
Різниця з середнім значенням (%)	-18,2 %	–	-28,4 %	–	-36,3 %	–	-26,2 %	–

Проведені у такий спосіб розрахунки очікуваних показників захворюваності на ЗН у 2020–2023 роках свідчать про їх значні відмінності від зареєстрованих. Але звертає на себе увагу невелика різниця між фактичним і розрахунковим показниками за 2023 р. Можна зробити припущення, що у цьому році логістика реєстрації ЗН відносно налагодилася після пандемії COVID та перших місяців російсько-української війни. Але для більш надійних висновків потрібно подальше спостереження.

Висновок

Отримані дані дають підстави до висновку про суттєвий вплив форс-мажорних обставин на визначені показники частоти виникнення ЗН у мешканців радіоактивно забруднених територій України і збереження в 2020–2023 рр. попередніх часових тенденцій до зростання захворюваності на ЗН в цілому та їхніх окремих нозологічних форм, які вважаються радіаційно чутливими.

Дякую за увагу!

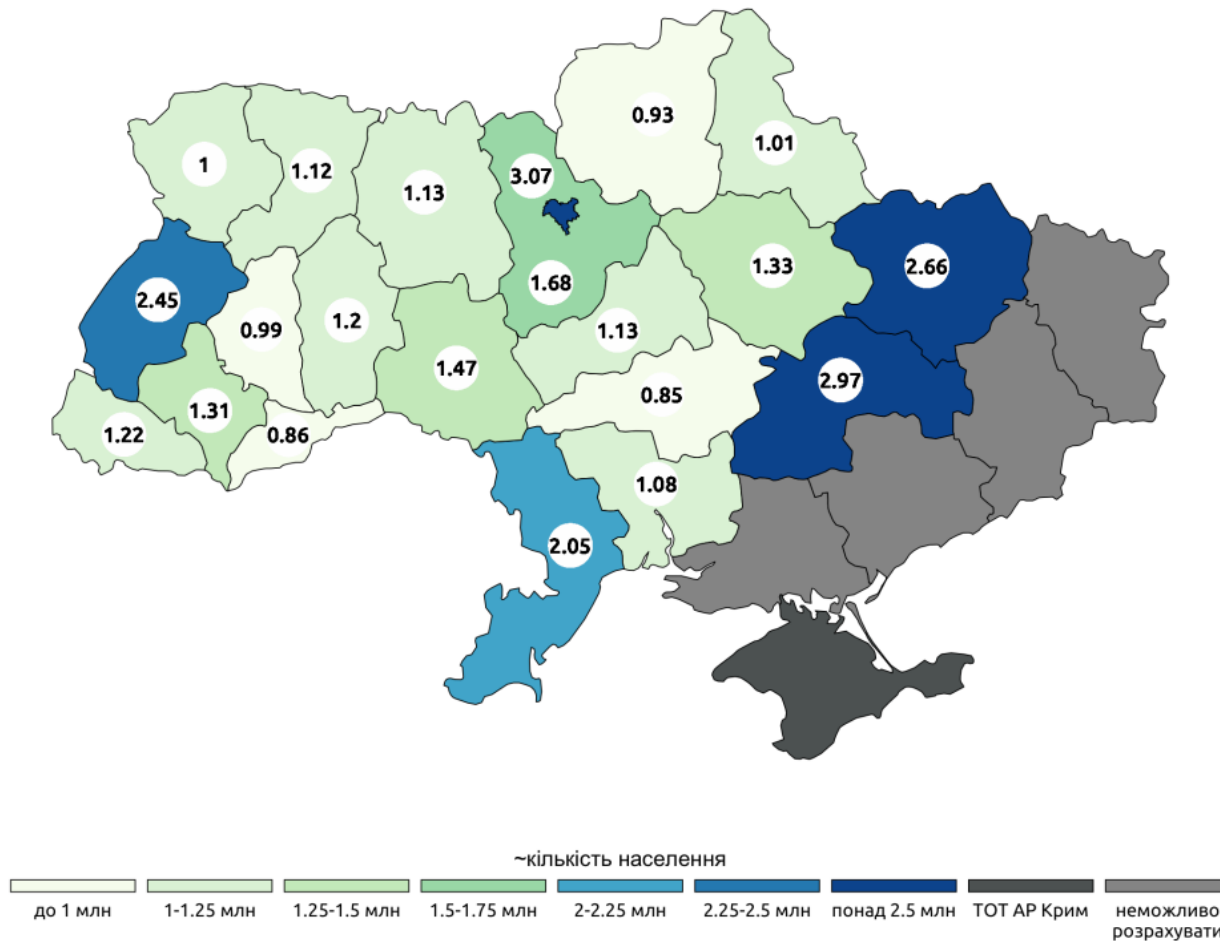

Розрахункова кількість жителів по регіонах

на основі кількості SIM-карт та забезпеченості населення мобільним зв'язком

ОПОРА ▲

fb.com/cn.opora
opora.ua.org

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3732355-kilkist-ukrainsiv-ta-ih-migracia-za-kordon-cerez-vijnu.html>